

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

I. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» спрямовано на забезпечення підготовки студентів магістратури, формування навичок педагогічної діяльності. Згідно зі стандартами МОН України дисципліна «Педагогіка вищої школи» вивчається в обсязі 2 кредитів (108 годин).

Мета вивчення даної дисципліни:

- розкрити загальні засади педагогіки вищої школи;
- навчитися виявляти закономірності, принципи, форми, засоби та методи організації навчального процесу у вищій школі;
- опанувати прийомами, що підвищують ефективність професійно-педагогічного спілкування.

Завдання дисципліни – ознайомити студентів з основними поняттями і проблемами педагогіки, закласти фундамент їхніх педагогічних знань.

Після вивчення дисципліни студент повинен

ЗНАТИ:

- функції науково-педагогічних працівників ВНЗ;
- особливості організації та здійснення навчально-виховного процесу в українській вищій школі;
- особливості устрою вищої освіти як цілісної системи;
- положення Закону України „Про вищу освіту”;
- зміст стандартів вищої освіти;
- що таке сутність, складові та зміст педагогічної культури;

УМІТИ:

- здійснювати пошук літератури з проблем педагогіки вищої школи для використання її у самостійній роботі,
- виявляти особливості розвитку вищих навчальних закладів України,
- виділяти тенденції розвитку педагогіки вищої школи,
- проаналізувати психологічні особливості студентського віку,
- розуміти принципи діяльності освітніх установ,
- дати загальну характеристику основних філософських концепцій освіти,
- опанувати педагогічну техніку в діяльності викладача вищої школи.

II. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Тема 1. Місце і роль педагогічної науки в системі соціально-економічного розвитку України

Проблеми сучасного суспільства у сфері освіти. Педагогіка, її місце в системі наук. Стан і тенденції розвитку педагогіки вищої школи.

Тема 2. Історія розвитку вищої школи

Початки й основні віхи становлення освіти й вищої школи у світі і в Україні. Києво-Могилянська академія – визначний освітньо-культурний центр України. Особливості розвитку вищих навчальних закладів України в ХХ – на початку ХХІ століття.

Тема 3. Сучасна вища школа в освітній системі України

Система освіти України, її структура. Принципи діяльності освітніх установ. Характеристика вищої освіти України початку третього тисячоліття.

Тема 4. Філософія освіти ХХІ століття

Філософія як світоглядне знання. Характеристика основних філософських концепцій освіти. Філософські засади моделювання системи освіти в ХХІ столітті.

Тема 5. Гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу у вищій школі

Гуманізм – визначальний принцип життєдіяльності особистості й людської спільноти. Шляхи і засоби гуманізації особистості. Особливості реалізації вимог принципу гуманізму в процесі навчально-виховної діяльності вищих навчальних закладів.

Тема 6. Психологічні особливості, типологія студентів і формування студентського колективу

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ВНЗ.

Тема 7. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура викладача вищої школи

Особливості діяльності викладача ВНЗ. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Сутність, складові та зміст педагогічної культури викладача ВНЗ. Педагогічна техніка, особливості її прояву в діяльності викладача вищої школи.

ІІІ. ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

1. Місце і роль педагогічної науки в системі соціально-економічного розвитку України.
2. Історія розвитку вищої школи.
3. Сучасна вища школа в освітній системі України.

4. Філософія освіти ХХІ століття.
5. Гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу у вищій школі.
6. Психологічні особливості, типологія студентів і формування студентського колективу.
7. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура викладача вищої школи.

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
2. Бордовская Н., Реан А. Педагогика: Учеб. для вузов. – С.Пб: Питер, 2003. – 544 с.
3. Педагогика: Учеб. пособие для педучилищ / С.П.Баранов, Л.Р. Болотина, Т.В.Воликова, В.А.Сластенин. – М.: Просвещение, 1981. – 367 с.
4. Педагогика и психология высшей школы: Учеб. пособие. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 544 с.
5. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: Учебник для студ. высш. учеб. завед.: В 2 кн. – М: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – Кн.1. – 576 с.
6. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи: Навч. посібник. – Д.: НГУ, 2003. – 183 с.
7. Словник термінів і понять з педагогіки вищої школи: Посібник / В.В. Приходько, В.В. Малий, В.Л. Галацька, М.А. Мироненко. – Д.: НГУ, 2005. – 181 с.